

Väljaandja:	Pärsti Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2020
Avaldamismärge:	RT IV, 07.06.2012, 16

Puiatu Rahvaraamatukogu põhimäärus

Vastu võetud 18.05.2011 nr 36

Määrus kehtestatakse rahvaraamatukogu seaduse § 6 lõike 1, § 14 lg 1, valla põhimääruse § 28¹ lõike 3 ja vallavalitsuse ettepaneku (09.05.2011 korraldus nr 171) alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Rahvaraamatukogu mõiste ja eesmärk

(1) Rahvaraamatukogu kogub, säilitab ja teeb lugejatele kättesaadavaks temale vajalikud trükised, auvised ja teised teavikud (edaspidi *teavikud*) ning avalikud andmebaasid.

(2) Rahvaraamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) eesmärk on tagada elanikele vaba ja piiramatult juurdepääs informatsioonile, teadmistele, inimõtte saavutustele ning kultuurile, toetades elukestvat õppimist ja enesetäiendamist.

§ 2. Raamatukogu nimetus ja asukoht

(1) Raamatukogu nimetus on **Puiatu Rahvaraamatukogu**, mida peetakse Puiatu küla- ja haruraamatukogude õigusjärglaseks.

(2) Raamatukogu on asutatud aastal 1907 tolelaegses Puiatu koolimajas.

(3) Raamatukogu asub aadressil Kooli tee 5/2, Puiatu küla, Pärsti vald, Viljandimaa.

§ 3. Õiguslik seisund

(1) Raamatukogu on Pärsti valla hallatav asutus

(2) Raamatukogu juhindub oma tegevuses rahvaraamatukogu seadusest, teistest õigusaktidest, UNESCO rahvaraamatukogude manifestist ning käesolevast põhimäärusest.

§ 4. Pitsat ja sümbolika

(1) Raamatukogul on oma nimetusega pitsat.

(2) Raamatukogu võib omada ja kasutada Pärsti vallavalitsuse (edaspidi *vallavalitsus*) poolt kinnitatud sümbolikat.

§ 5. Haldusmenetlus

(1) Raamatukogu tegevusega seotud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse viiteid, arvestades rahvaraamatukogu seaduse erisusi.

(2) Raamatukogu on raamatukogutöö korraldamisel ning raha ja vara kasutamisel õigusaktides kehtestatud piires iseseisev.

§ 6. Teeninduspiirkond

Raamatukogu teeninduspiirkonna moodustavad järgmised külad: Kiini, Kingu, Leemeti, Puiatu, Rihkama, Tohvri ja Väike-Kõpu.

2. peatükk

Raamatukogu tegevuse korraldus

§ 7. Raamatukogu ülesanded

Universaalse üldkasutatava raamatukoguna raamatukogu:

- 1) teenindab Pärsti valla elanikkonda lähtuvalt määratud teeninduspiirkonnast ja teisi soovijaid;
- 2) komplekteerib maakonna raamatukogu vahendusel oma kogud, muretsedes ka ise juurde ja kujundab kogude koostise kooskõlastatult teeninduspiirkonna teiste raamatukogudega;
- 3) töötleb raamatukokku saabunud alg- ja vahendusinformatsiooni väljaandeid ning koostab nende avamiseks vajalikud infosüsteemid (kataloogid, kartoteegid, andmebaasid);
- 4) vastab päringutele ning annab konsultatsioone, teeb teatmebibliograafilist tööd;
- 5) teeb kättesaadavaks raamatukogus puuduvad teavikud; kooskõlastab oma tegevuse teiste valla raamatukogude ja asutustega;
- 6) korraldab näitusi ja muid üritusi ning tutvustab oma kogusid üldsusele;
- 7) kogub, säilitab ja teeb kättesaadavaks Pärsti valla kohta informatsiooni sisaldavad teavikud;
- 8) osutab internetiteenuseid ning tagab avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu;
- 9) korraldab tasuta koduteenindust elanikele, kelle tervislik seisund ei võimalda raamatukogu külastada;
- 10) peab arvestust ja säilitab raamatukogus asuvate ajaloolise ja suure kultuuriväärtusega teavikuid vastavalt õigusaktides kultuurimälestiste kohta kehtestatud tingimustele ja korrale.
- 11) võib täita ka kooliraamatukogu põhiülesannet, kui raamatukogu asub kooliga samas hoones või kooli hoonele piisavalt lähedal, et kooliraamatukogu põhiülesande täitmine ei oleks takistatud. Sellisel juhul peab kooliraamatukogus olema vähemalt õppekirjanduse kogu.

§ 8. Raamatukogu kasutamine

- (1) Raamatukogu teeninduse korraldus ning lugejate õigused ja kohustused kehtestatakse Pärsti vallavolikogu (edaspidi *volikogu*) kinnitatud raamatukogu kasutamise eeskirjas, mis tehakse igale lugejale teatavaks.
- (2) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kohalkasutus ja kojulaenus ning üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.
- (3) Avaliku teabe seaduse alusel üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikustatud teabega tutvumiseks võimaldatakse teabe taotlejal kasutada arvutit. Kui sellele teabele soovib juurdepääsu rohkem isikuid, kui raamatukogu jõuab teenindada, peab raamatukogu soovijaid eelregistreerima. Raamatukogu töötaja on kohustatud abistama isikuid riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste veebilehtedele juurdepääsu saamiseks.
- (4) Eriteenused (valguskoopid, printeri väljatrükiid, disketile salvestamine jm) võivad olla tasulised. Eriteenuste eest võetava tasu suuruse kinnitab vallavalitsus.

§ 9. Raamatukoguteeninduse korraldus

- (1) Raamatukoguteenindus tagatakse raamatukoguhoidja kutsenõuetele vastavate töötajate ja muu personaliga.
- (2) Raamatukogu töökorraldus vastab kultuuriministri määrusega kinnitatud juhendile.
- (3) Raamatukogus puuduvad teavikud tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest raamatukogudest.
- (4) Lugejalt võib nõuda teaviku kojulaenutamisel tagatist, kui:
 - 1) lugeja rahvastikuregistrisse kantud elukohaks ei ole Pärsti vald (edaspidi *vald*);
 - 2) see on vajalik teaviku väärtuse tõttu.
- (5) Tagatise võtmise ja tagastamise korra kehtestab vallavalitsus.
- (6) Elanikele, kes tervisliku seisundi tõttu ei ole võimelised raamatukogu külastama, korraldab raamatukogu nende soovil tasuta koduteeninduse.

3. peatükk

Juhtimise korraldus

§ 10. Direktor

- (1) Raamatukogu juhib direktor (edaspidi *juhataja*).
- (2) Juhataja vaba ametikoha täitmiseks korraldatakse avalik konkurss. Konkursi kuulutab välja ja konkursi korra kehtestab vallavalitsus.
- (3) Juhatajaga sõlmib töölepingu vallavanem.

(4) Juhatajal on raamatukogunduse või infoteaduste kõrgharidus.

(5) Kui juhatajal ei ole raamatukogunduse või infoteaduste kõrgharidust, peab tal olema raamatukoguhoidja kutsevalifikatsiooni neljas aste.

(6) Kui raamatukogu teeninduspiirkonnas on kuni 500 elanikku, võib juhatajal olla raamatukoguhoidja kutsevalifikatsiooni kolmas aste;

(7) Raamatukoguhoidjakutset nõudvate ametikohtade loetelu, nendele esitatavad kutsenõuded ja vastava kutseeksami sooritamise korra kehtestab kultuuriminister määrusega.

§ 11. Juhataja õigused ja kohustused

(1) Juhatajal on õigus:

- 1) tegutseda raamatukogu nimel ja esindada teda suhetes füüsiliste ja juriidiliste isikutega;
- 2) teha raamatukogu eelarve piires tehinguid, mis on seotud käesolevas põhimääruses, juhataja töölepingus ning ametijuhendis sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 3) müüa või tasuta võõrandada raamatukogule mittevajalikke teavikuid volikogu kehtestatud korras;
- 4) osta põhiülesannete täitmiseks vajalikke raamatuid, materjale, seadmeid ja vahendeid juriidilistelt ja füüsilistelt isikutelt;
- 5) käsutada raamatukogus vara ja rahalisi vahendeid õigusaktidega kehtestatud korras ning kinnitataud eelarve piires;
- 6) teha ettepanekuid volikogule ja vallavalitsusele raamatukogu sisulise tegevuse arendamiseks ning majandusliku olukorra parandamiseks.

(2) Juhataja kohustuseks on:

- 1) raamatukogu töö- ja teeninduskorralduse kindlustamine;
- 2) kogude hoiu, säilivuse ja kasutamise võimaluste tagamine, mittevajalike teavikute eemaldamine, kasutamata teavikute üleandmine ja nõuetekohane kogude arvestus.
- 3) raamatukogu eelarve piires rahaliste vahendite õiguspärane ja otstarbekas kasutamine;
- 4) raamatukogu kasutuses ja valduses oleva vara heaperemehelik kasutamine, säilimine ning korrasolek.
- 5) tuleohutuse üldnõuete ja töökaitsenõuete täitmine;
- 6) raamatukogu majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja järelevalveasutuse tehtud ettekirjutustest kirjalikult teatamine vallavalitsusele.

§ 12. Raamatukogu nõukogu

(1) Raamatukogu paremaks korraldamiseks, hindamiseks ja ettepanekute tegemiseks vallavalitsusele moodustatakse vähemalt kolmeliikmeline raamatukogu nõukogu (edaspidi *nõukogu*).

(2) Nõukogu moodustab vallavalitsus raamatukogu juhataja ettepanekul, kusjuures nõukogusse kuulub üks vallavolikogu liige.

(3) Nõukogu volituste aeg ühtub antud volikogu volituste ajaga, seega kuni neli aastat.

(4) Nõukogu pädevus:

- 1) teeb ettepanekuid raamatukogu arenguks ja koostööks teiste kultuuri- ja haridusasutustega;
- 2) vaatab läbi ja annab hinnangu raamatukogu eelarve projektile, tööplaanile ja aruandele;
- 3) vaatab läbi raamatukogu kasutamise eeskirja ja esitab selle volikogule kinnitamiseks;
- 4) teeb ettepanekuid raamatukogu lahtiolekuuagade, lugejate paremaks teenindamiseks ja avalike suhete parandamiseks;
- 5) kinnitab raamatukogu perspektiivsed töösuunad aastate lõikes nõukogu volituste perioodiks;
- 6) kuulab kord aastas juhataja aruande raamatukogu töö ja eelarveliste vahendite kasutamise kohta;
- 7) teeb vajadusel ettepanekuid käesoleva põhimääruse muutmiseks;
- 8) valib nõukogu esimehe.

(5) Nõukogu töövormiks on koosolek, mille kutsus kokku nõukogu esimees vähemalt korra kvartalis.

(6) Nõukogu otsused tehakse poolthäälte enamusega.

(7) Raamatukogu juhataja ei kuulu nõukogu koosseisu, ta osaleb sõnaõigusega nõukogu koosolekutel.

4. peatükk

Majandamine ja asjaajamine

§ 13. Eelarve

- (1) Raamatukogul on valla eelarves iseseisev eelarve.
- (2) Raamatukogu raamatupidamisarvestust korraldab vallavalitsus koos juhatajaga vastavalt õigus- ja haldusaktidele.

§ 14. Vara

Raamatukogu valduses oleva vara valdamine, kasutamine ja käsutamine toimub vastavalt volikogu kehtestatud korrale.

§ 15. Raamatukogu finantseerimine

- (1) Raamatukogu finantseeritakse:
 - 1) valla eelarvest;
 - 2) riigieelarvest;
 - 3) annetustest;
 - 4) tema põhitegevusega seotud tasulistest teenustest;
 - 5) laekumistest sihtasutustelt ja sihtkapitalidelt.
- (2) Vald tagab:
 - 1) töötajate töötasud;
 - 2) kogude regulaarse varustatuse teavikutega, lähtuvalt raamatukogu teeninduspiirkonna elanike arvust;
 - 3) raamatukogu eripäralt vastavad ruumid, sisustuse ja majandamiskulud.
- (3) Toetusena riigieelarvest finantseeritakse Kultuuriministeeriumi ettepanekul kulud:
 - 1) teavikute soetamiseks;
 - 2) riiklike programmide realiseerimiseks;
 - 3) üldkasutatava andmesidevõrguga ühenduse loomiseks ja asjakohaste tehniliste vahendite soetamiseks.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kulude jaotamise korra kehtestab kultuuriminister määrusega.

§ 16. Asjaajamise alused

- (1) Asjaajamine toimub vastavalt arhiiviseaduses, avaliku teabe seaduses, isikuandmete kaitse seaduses, digitaalallkirja seaduses, märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses ja Vabariigi Valitsuse kehtestatud asjaajamiskorra ühtsetes alustes sätestatuga.
- (2) Raamatukogu asjaajamise korraldus on reguleeritud valla asjaajamiskorraga.

5. peatükk Kontroll, järelevalve ja aruandlus

§ 17. Kontroll ja järelevalve

- (1) Raamatukogu finantsmajanduslikku tegevust ja vara kasutamise sihipärasust kontrollib volikogu revisjonikomisjon, riigieelarveliste vahendite kasutamist Riigikontroll.
- (2) Teavikute olemasolu kontrollimiseks tehakse raamatukogus inventuur vähemalt iga kümne aasta järel või vajaduse korral (vastutava töötaja vahetus; avarii, milles said kannatada kogud vm) sagedamini. Vallavalitsus võib nõuda inventuuri igal ajal.
- (3) Inventuuri tegemiseks moodustab vallavalitsus komisjoni.
- (4) Järelevalvet rahvaraamatukogude võrgu üle teostab Kultuuriministeerium.
- (5) Teenistuslikku järelevalvet raamatukogus ja juhataja tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle teostab vallavalitsus.
- (6) Järelevalve käigus avastatud puudused on juhataja kohustatud kõrvaldama järelevalveorgani määratud tähtajaks.

§ 18. Aruandlus

- (1) Raamatukogu esitab oma tegevuse kohta õigusaktides ettenähtud aruanded.

(2) Raamatukogu esitab raamatukogu statistilise ja sisulise töö aruande maakonnaraamatukogule ja vallavalitsusele.

6. peatükk

Raamatukogu ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine

§ 19. Ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine

(1) Raamatukogu ümberkorraldamine või tegevuse lõpetamine toimub volikogu otsuse alusel.

(2) Raamatukogu ümberkorraldamisest või tegevuse lõpetamisest teatab vallavalitsus kultuuriministeeriumi vähemalt üks kuu enne kavandatavat tähtaega.

7. peatükk

Põhimääruse muutmine ja määratlemata küsimuste lahendamine

§ 20. Põhimääruse muutmine

Raamatukogu põhimäärust võib muuta volikogu kooskõlastatult nõukogu ja vallavalitsusega.

§ 21. Määratlemata küsimuste lahendamine

Kõik käesoleva põhimäärusega määratlemata küsimused lahendatakse nõukogu ettepanekul vallavalitsuses.

8. peatükk

Rakendussäte

§ 22. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juunist 2011.

Jaan Mätas
Volikogu esimees